

# Kubasilisha Nyumbani iwe Darasa



## Kujumuisha Yaliyomo Darsani katika Shughuli za Nyumbani

Kuiga darasa nyumbani ina matatizo, lakini kumpa motto fursa za kusoma kupitia shughuli za kila siku kama kucheza mchezo na familia, kupika, na kusaidia kwa kazi za nyumba ni njia nzuri ya kuweka fursa za kufundisha katika shughuli za kila siku. Njia za kufurahisha za kujumuisha yaliyomo ya elimu nyumbani ni pamoja na:

- Kucheza michezo pamoja
- Kupata wanafunzi kusaidia kwa kupika na kuoka
- Kuongeza uwajibikaji kupitia kazi za nyumbani



## Kujenga Jamii Nyumbani

Kusimamia changamoto za kila siku inaweza kuwa na shida zaidi hivi sasa tunawasaidia watoto wetu kuelewa kusomea nyumbani, lakini unaweza kuwezesha jamii nyumbani na Mizunguko ya Kurejesha.

### Mizunguko nyumbani kwa hatua:

1. Tafuta pahali nyumbani ambapo kila mtu anaweza kukaa chini, kuhisi vizuri na kuonana.
2. Chagua mtu wa familia yenu wa kuongoza mzunguko huo na pata kifaa cha kuongea kilicho na maana kwa familia hiyo.
3. Kiongozi anafaa kuwa na swali au mada ili kuanza huo mzunguko.
4. Sema swali hilo au mada kasha kubalisha kifaa cha kuongea kizunguke.
5. Mtu aliye na kifaa cha kuongea anafaa kuwa ndiye anayejibu swali au mada (mtu mmoja tu kwa wakati mmoja), ikiwa ni pamoja na mwezeshaji.
6. Ipatie kwa anayefuata wakati wanapomalizana na jibu lao.



## Kukuza mawasiliano Mazuri

Kuingiza maswali iliyoongozwa kutawezesha kila mwanafunzi kutambua jinsi wanajihisi, kihemko, kimawzo na kimwili kila siku. Katika jaribio la kuendelea kumsaidia mwanafunzi wako wakati anajifunzia nyumbani, unaweza kutumia orodha ya maswali yaliyoongozwa hapo chini ili kukusaidia kumwangualia mwanafunzi wako.

### Maswali Yaliyoongozwa ya kushughulikia siku:

Je, ni nini lengo lako la leo?

Je, ni kazi zipi za ziada/ shughuli zinazopaswa kukamilishwa leo?

Je, unahitaji nini ili kukamilisha shughuli zako za shule?

### Maswali Yaliyoongozwa ya kumalizia siku:

Ni jambo moja lipi ambalo unafurahia na ungependa kushiriki na mimi?

Umekuwa na siku ya aina gani kufikia hapa?

Ni jambo moja lipi ambalo limeenda vyema leo?

Ni jambo moja lipi ambalo halikuenda vya leo?

Ni nini unaweza kufanya ili kuhahakisha uwe na mafanikio kesho?

# Kuunda Mazingira ya Kujifunzia



## **Kuchagua Sehemu ya Kujifunzia iliyo na Mafanikio**

Kufanya mabadiliko madogo nyumbani kwako yanaweza kuwezesha kujifunzia vizuri. Chagua eneo lililotengwa (ndanii au nje) kwa sehemu ya kujifunzia. Toa au zima vitengeushi (simu za rununu, runinga, nk) ili kuwa tayari kujifunzia.



## **Wepesi**

Jaribu kuwa mwepesi unapochagua sehemu yako ya kujifunzia. Watoto wengine hujihisi vizuri zaidi wakijifunzia mezani wakati wengine wanapenda kukaa sakafuni! Kuwa mbunifu nan a vifaa vyako! Sio lazima daima iwe ni penseli na karatasi.



## **Nguvu ya Ratiba**

Ratiba inapanga siku yetu sio tu kwa watoto wetu lakini pia sisi wenyewe! Inatoa utabiri, usalama, na inaweza kusaidia kuzuia tabia iliyo na matatizo. Ratiba yako inapaswa kuwa thabiti, maalum (nyakati & shughuli), na ikiwa ni pamoja na mapumziko.



## **Kuweka Matarajio ya Tabia kwa NTI**

Tambua sharia kadhaa za kimsingi zilizo wazi, fupi, *zilizosemwa vizuri*. Kwa mfamo:

- Baki kwenye jukumu
- Uliza msaada baada ya kujaribu mara moja
- Kuwa na chumba kitulivu wakati una simu za google
- Weka sehemu yako ya kujifunzia bila chakula/kinywaji

Shiriki matarajio ya sehemu ya kujifunzia, kagua matarajio haya kabla ya wakati wa NTI au wakati makumbusho yanahitajika! Ikiwa unaweza kuunganisha haya kwenye matarajio ya shule ya jumla, bora zaidi.



## **Kusimamia Raslimali zako za Digitali**

Vifaa vingi vinaweza kuwa na uwezo wa darasa na Google (simu za rununu, mifumo ya mchezo). Tumia hizi ili kufanya mtoto wako ashughulike na masomo ya NTI. Punguza idadi ya vifaa mtandaoni na wakati huo huo kuongeza kasi ya wifi.



## **Kufanya Uchaguzi Mzuri**

Kufanya uchaguzi mzuri unaweza kuongoza kwenye nguvu zaidi & na ujifunzaji zaidi wakati huo kupunguza wasiwasi na unyogofu. Fanya watoto wako wale chakula chenye afya, kupata usingizi mzuri, kuzoea kuzingatia, na kuwa ma mradi wa msaada.

# Kukuza Tabia Mzuri



## Nguvu ya Sifa

Ni wakati wa wasiwasi kwa kila mtu kujaribu kusimamia kazi, shula, na nyumbani. *Sifa Maalaum ya Tabia* ni njia moja ambayo tunaweza kutumia lugha ili kupunguza shida na kusaidia wanafunzi wetu kujihusisha na kujiamini.

### Hatua kwa Hatua:

1. Tambua kile unataka mtoto wako afanye
2. Msimu kwa shauku, ukitaja kile alichofanya
3. Mpe upendo usio wa maneno (tabasamu, kuguza mgongo, au tano ya juu).



## Kutumia Shughuli Zilizopendwa ili Kuhamasisha

Je, una shida kuhamasisha motto wako kukalimisha kazi ya shule? Mtoto wako anatumia wakati mwingi kucheza michezo ya video au kutazama YouTube na kuzuia majukumu?

### Kuhamasisha ndio ufunguo ya kufanikiwa!

- Huboresha tabia na kuunda mtazamo bora zaidi
- Inasaidia wanafunzi kuendelea katika malengo yao
- Huboresha mawasiliano kwa kuweka matarajio wazi
- Matokeo ni wasiwasi wa mzazi uliopunguzwa

### Shughuli za Huhamasisha:

- Kuwa na mazungumzo ya kila siku na mtoto wako kuhusu kuhamasishwa kwao, matatizo, na mahitaji
- Weka matarajio na mtoto wako ili wajue kile wanachofaa kuzingatia kwanza
- Kumia zawadi na vifaa vya kuhamasisha kwa kazi za ziadi zilizo ngumu zaidi au zisizopendwa.



## Mikataba ya Tabia & Chati

Mkataba wa tabia & chati za kufanya kazi:

- Weka matarajio na sheria
- Eleza matokeo ya tabia mbaya
- Toa zawadi/marupurupu ya tabia nzuri

Haya yanaweza kuongeza kuhamasisha kufanya kazi ya shule na kupunguza tabia isiyo ya jukumu!

### Vidokezo vya Haraka

1. Uliza mtoto wako anahamasishwa na nini
2. Weka sheria za kuipata
3. Kuwa tayari kulipia au kufanya kazi!



**W**atoto wetu daima wanajibu kuwasiliana kitu nasi. Wakati mwingine, tabia hiyo sio ile tunataka kuona, kama vile kubishana, kujiondoa, kulalamika, nk. Tunaweza kusaidia *kubadilisha* & **KUFUNZA** tabia zingine zinazofaa zaidi kwa njia ambayo **TUNAJIBU!**



**Wakati mwingine watoto wetu watajifunza ya kwamba tabia yao inayowatatiza inaweza kufanikiwa wakati wanapata wanachotaka.**

- Ufikiaji wa vifaa vya kuchezea/michezo inapaswa kutolewa kulingana na *tabia nzuri*
- Ukisema “hapana” inabakia “hapana”
- Mfunze mtoto wako lugha inafanikiwa **sio** tabia mbaya
- Usitoe vifaa/shughuli ili kukomesha tabia



**Iwe nzuri au mbaya, watoto wetu wanweza kujifunza jinsi ya kufanikiwa kupata tahadhari yetu.**

- Jaribu kutotoa matokeo ya kulia au mlio. Ondoka ikiwa inahitajika!
- Toa tahadhari wakato wote kwa siku wakati mtoto wako anafanikiwa na mchezo huru au kazi za shule.



**Wakati mwingine watoto wetu huitikia kwa sababu ya kitu wanachohisi ndani.**

- Jaribu kumuuliza mtoto wako jinsi anajihisi kila siku.
- Saidia kuhakikisha mtoto wako amepanga ratiba ya kukula na kukaka ili kumakinika.
- Jumuisha nyakati katika siku za kuwa na mapumziko ya matembezi na wakati wa kutoka nje na kupata nguvu.



**Wakati mwingine watoto wetu wanaweza kujitoa katika vitu au kuzuia vitu ambavyo hawataki kufanya kulingana na tabia yao inayotatiza.**

- Dumisha miingiliano mitulizu, iliyo sawa wakati wa kuweka matarajio au wakati mtoto wako amekasirika.
- Kusukumwa nyuma hakumaanishi kukata tamaa! Tukimuomba mtoto wetu kufanya kitu ni muhimu waifanye pindu tu wanapotulia & kujiunga tena.
- Tafuta fursa za kuhusika! Panapo ishara za kufadhaika, toa mapumziko mafupi au msaada.

## Kujibu Tabia Inayotatiza